

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriș garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Sortiseri nefrancate nu se primesc. — Manuscrisuri nu se retrămit.

ANULŪ XLIX.

N° 118.

Mercuri, 28 Maiu (9 Iunie).

1886.

BrășovŪ, 27 Maiu 1886.

Focul ce-lu aprinseră demonstrațiunile în afacerea Hentzi-Iansky părea că s'a potolit. Ministrul președinte Tisza a mersu la Viena ca să mpace lucrurile. Elu s'a și întorsu curându cu hotărîrea séu mai bine și cu însărcinarea d'a afla câtu mai curându unu expedientu spre a da armatei și cercurilor Curții satisfacțiunea dorită. D-lu Tisza s'a și sfătuitu tótă ziua de Vineri în culoarele camerei cu fruntașii partidei sale și rezultatul a fostu inițierea campaniei de scuse și de iertăciune prin declarațiunea cunoscută a voicosului Dr. Max Falk în „Pester Lloyd“ de Vineri séra. Tóte mergéu așadér spre o definitivă împăciuire.

Deodată însă sosese în Pesta scirea dela Cinci-Biserici, că generalul Iansky, pe care toți îl credeau la Baden la preumblare, a sositu acolo și că a datu de scire brigădei sale printr'unu ordinu de zi, că va relua comanda activă. Acéstă scire a cădutu în mijlocul șoviniștilor ca unu trăsnetu din senin. Fișpanul din Cinci-Biserici se afla în clubul liberalu, când îi sosi vestea despre demonstrațiunile, ce i s'au însenatú acolo generalului Iansky. „Nu se póte,“ duse d-lu Tisza, „ca Iansky să fiă în Cinci-Biserici; am informațiune sigură că e dusu în concediu la Baden.“ — „E falsă scirea că Iansky a sositu în Cinci-Biserici, noi scimú din isvorul celu mai competentu, că elu se află în Baden,“ scria de altă parte organul vienesu alu ministrului de răsboiu imperialu Bylandt.

Va să dăcă, d-lu Tisza, care s'a înțelesu la Viena cu contele Bylandt asupra pașilor ce avea să-i întreprindă spre a aplana definitivu afacerea, precum și contele Bylandt însuși îl sciau pe Iansky la Baden, lângă Viena, avându în buzunarú unu concediu pe trei luni. Cine a datu așadér ordinu generalului Iansky să se întorcă la brigada imediatu reluându-și serviciul activu în Budapesta?

„Fremden-Blatt“ scia dela ministerul de răsboiu despre concedierea pe trei luni a numitului generalu și încă în numărul séu de Duminică dimineța susținea, că nu póte fi adevératú că elu se află în Ungaria, când i se făcuse deja „Katzenmusik“ în Cinci-Biserici și când studenții unguri din Pesta țineu deja probe cu cântecele lui Kossuth, ca să întâmpine pe generalul Iansky când va sosi séra la gară venindú din Cinci-Biserici.

Ciudată aparițiune. Unu generalu, care deodată se află pretutindenea, și la cură în Baden, și la prândú cu episcopul în Cinci-Biserici, și în concediu, și'n fruntea brigădei sale la exerciții, și peste acéstă și'n trenul ce mergea spre Pesta. Dér ce este și mai surprindetóru și ceea ce caracteriséză critica față în care a întratú deodată acéstă afacere, astăđi nici în Pesta, nici în Viena, nici în provinciă nu se mai vorbește decâtu de Iansky.

Putemú să ne închipuimú la ce desamăgire au fostu supuși șoviniștii din Pesta, cari anunțaseră prin foile lorú cu mare bucuriă de isbëndă, că generalul Iansky a fostu chiar transferatú și încă în Galiția. Acum deodată trebuie să afle că generalul se întorce, fără scirea ministrului Tisza și chiar fără scirea ministrului de răsboiu imperialu. La acéstă se mai adăuseră și scușele și iertăciunile lui Falk, care se făcú negreșitú în credința că Iansky se preumblă prin Baden. Asta era prea multu ca să nu facă să isbucnescă din nou tóte pasiunile masselorú înflăcărâte, care și primescú inspirațiunile dela d-nii Ugron, Szalay și soți.

„Pesti Naplo“ susține că actul de concediu, datu de ministerul de răsboiu generalului Iansky, fiindu împărțitú archiducelui Albrecht, acesta ar fi datu poruncă generalului, ca ime-

diatú să se întorcă la brigada sa. Fiă însă ori cum ar fi, aparițiunea neașteptată pe scenă a generalului Iansky a schimbatú situațiunea în defavorul cabinetului Tisza și a îngreuiatú neputusú de multu acțiunea de scuse și de iertăciune inițiată de ministrul președinte.

Demonstrațiunile ce le-au pusú din nou în scenă Kossuthiștii au urmatú trei zile dearëndulú și se pare că nu mai vorú să încete; ba acum ele se ndrăptă și în contra ministrului președinte Tisza. Astfelú situațiunea acestuia a devenitú foarte dificilă și susú și josú. În Pesta s'a vorbitú chiar de demisiunea cabinetului și de venirea lui Kallay ca ministru președinte. Scirile cele mai sensaționale erau răspândite, și pe când mulțimea de pe strade striga „Abzug Tisza, Iansky și Falk!“ ajunse unu locotenentú unguru din armata comună, cu numele Menyhart Bela, obiectul celor mai entusiastice ovațiunú, din cauză că, precum se dăce, a avutú cincí dueluri una după alta cu camerađi de ai séi din armata c. r., pentru că a apărátú „onórea nației ungurescú“ condamnându faptul generalului Iansky.

Crisa ce s'a născutú în urma acestorú evenimentele neașteptate a devenitú acuma în adevérú foarte seriósă, din cauză că pasiunile ce se credéu potolite au isbucnitú din nou cu mai mare vehemență, și acéstă crisă, precum constată și foile din Viena, nu se estinde numai asupra Ungariei, ci asupra întregului imperiu. O „mână puternică“ mută pe generalul Iansky ca pe o figură de șahu; iritațiunea în armată crește, în Ungaria curentul separatistú câștigă mereu terenú și totú mai greu îi va fi d-lui Tisza d'a îmblândi spiritele.

O telegramă de erú ne spune, că Iansky ar fi plecatú éráși la Viena. Dăcă se va adevéri acéstă, atunci d-lu Tisza mai are prospecte d'a rămáne la putere, continuându cu scusele și iertăciunile. În cazul acesta elu va trebui să risce tótă popularitatea sa și, precum suntú lucrurile de încurcate în acéstă monarhiă, nu se póte ști ce se va mai întâmpla de ađi pe mâne.

Afacerea sângerósă dela Mogoșu.

Primimú ađi dela unu altú d. corespondentú o dare de sémă mai detaliată asupra dureroșei afaceri dela Mogoșu. Éta ce ne scrie:

Munții apusení, Buciumú 4 Iunie 1886.

Domnule Redactorú! Unu nou incidentú sângerósú, care a costatú viața a 3 țeraní románi, și care amenință cu mórte încă 3 și făcú de lipsă amputarea a vreo 4 sâtení din Mogoșu, caracteriséză de ajunsú administrația asiatică a creaturelorú d-lui Tisza din comitatele împoporate în majoritate de Románi.

La o simplă denunțare a arendatoremú regalelorú din comuna Buciumú, că unii locuitorú din invecinata comună Mogoșu ar prevarica la marginea comunei în detrimentul séu, fără a mai cerceta, dăcă denunțarea este întemeiată séu ba, pretorele din Roșia montană V. Damó trimete 5 gendarmí la maiialulú sâtenilorú din Mogoșu spre a confiscá béaturile, ce le vorú afla acolo și spre a împraștia pe sâtení.

Fără a fi fostu însoțitú de vre-unu amploiatú de altú pretorei séu celú puținú de primarulú comunei Mogoșu séu Buciumú, și fără a fi primitú dela pretore vr'o îndrumare specială și detaliată: gendarmii, ajunși la fața locului, înainte de a cerceta, dăcă intru adevérú s'a ivitú unu casú de prevaricațiune, ba chiar convingédu-se, că sâtenii își petrecú pe teritorulú comunei Mogoșu, și că așa de-o prevaricațiune nu póte fi vorba, numai decátú prindú pe unu sâtenú, îlú tragú în mijloculú lorú, îlú maltractéză, ér pe N. Sulare, carele își exprimă indignarea față cu acéstă purtare necvalificabilă, numai decátú îlú culcă mórú la pământú, și după elu încă pe doi inși; ér dintre ceilalți pe vr'o 7 iau împușcatú parte în picíore, parte în umere, așa mórtea așteptă încă pe 3, ér vr'o 4 vorú trebui amputați.

Vedeți d-le Redactorú, câtú este de eftină viața contribuabililor románi în acéstă țéră! Unu singuru solgăbiréu, fără a mai cerceta dăcă intru adevérú obvine vreo transgresiune, și fără a mai pune péna pe hartiă, dispune de viața poporului după placú și nu se teme, că va fi trasú vreodată la răspundere.

În țérile civilizate chiarú și condamnații la furci, înainte de a fi executați, fiindú bolnavi, se împărțesce de tractamentul unui medicú. Nu așa este la noi. Biețilorú Mogoșeni pușcați nu le este datú a fi cercetați de vre-unu medicú în aceste momente critice. „Pérá, căci și așa rămánú prea mulți!“ Medicú în Mogoșu nu avemú, érá medicii, cari suntú chemați pentru obducțiuní, n'au timpú de a tracta și pe împușcații, cari încă n'au muritú. Așa își vorú dăce domni situațiunea.

Așa este! Comunele românescú, ca Mogoșu, Musca, Sohodolú și Abrudsatú suntú constrínse a contribui pentru spitalulú din Aiudú, în depărtare preste 120 kilometri de densú, însă ca să îngrijescă de unu medicú și pentru aceste comune, administrația nóstră nici că viséză.

Numai în anulú trecutú au muritú de difteritică preste 70 copii în Abrudsatú fără a fi pusú vre-unu medicú piciorulú în acéstă comună!

N'a avutú déră dreptú d-lu Semyei, când a numitú asiatică administrația nóstră?

Apoi lucru curiosú! O comisiune investigátore din sinulú tribunalului din Alba-Iulia, alta dela judecătoria de ocolú din Abrudú cercetéză faptulú în fața locului; unii dintre sâtení, cari dau deslușirile cele mai esacte suntú deținuți; pe când gendarmii ucigași se preumblă cu pipele în gură și n'au nici habarú. Óre nu vorú fi acești gendarmí decorați cu medalia „benemerenti“, ca cei ce maltratară pe nevinovații buciumaní N. Cipcer și A. Sioica? Vomú vedé!

Agripa.

Noué demonstrațiuní în afacerea Hentzi-Iansky.

Pe când șoviniștii unguri credéu pe generalul Iansky dusú, póte pentru totdeuna, dela Budapesta, sosi acolo deodată scirea, că generalul Iansky a sositú în Cinci-Biserici, și că a anunțatú printr'unu ordinu de zi pe brigada, că va relua comanda ei. La scirea despre sosirea sa în Cinci-Biserici, șoviniștii renegați de acolo puseră Vineri séra indată la cale o demonstrațiune, despre care ni s'a și telegrafiatú și despre care se dau urmátorele amărunte:

Generalul Iansky tocmai prânzea în sala de mâncare a hotelului „Corabia de aurú“, unde trăsese, când elevii academiei de dreptú apărurá înainte hotelului și strigându „Abzug Iansky“ turburará liniștea serii. Numeroși curioși se alăturará studenților strigându cu acestia „Josú Ianski“. Cântará câteva cântece naționale și apoi se retraseră de acolo. Când apărú poliția și unu batalionú de infanteriă, ce se consemnase, locul era deșertú. Se dăce că agitațiunea în Cinci-Biserici e foarte mare și e temere de o repetire a acestorú demonstrațiuní.

Intr'aceea în Pesta se răspândi șovonulú că Iansky sosese Sâmbătă séra acolo, întorcédu-se la postulú séu. Acéstă a fostu de ajunsú spre a pune în mișcare întregú orașulú. Studenții unguri iute au pusú la cale o nouă demonstrațiune, care a decursú în modulú următorú:

Atátú înainte câtú și după améđi, studenții au ținutú la universitate conferințe, spre a stabili felulú și planulú demonstrațiunii. Se hotărí să demonstreze la 8 óre séra înainte clubului liberalú, la redacțiunea lui „Pester Lloyd“ și la gara centrală, când va sosi Iansky. Mai hotăríră să póte demonstrații cocarde roșu-albú-verde. Poliția a aflatú de acestú planú și la 7 óre se afla la locurile indicate. Punctú la 8 óre sosiră cincí birji cu tineri înainte edificiului Lloydului. Erau conducătorii mișcării. Intr'o clipă năvăliră tineri din tóte părțile și cu cei curioși erau vr'o 150 la numărú. La unu semnú datú începurá a fluera înainte clubului liberalú și a striga: „Abzug Albrecht! Abzug Tisza! Abzug Iansky!“ Demonstrațiunea s'a continuatú înainte ferestrelorú lui „Pester Lloyd“ strigându-se: „Abzug Lloyd! Abzug Falk!“ Poliția începú a curăți stradele și demonstrații se retraseră fugindú. Vrëndú poliția se împraștia pe demonstrații de după o grămadă de lemne, unde stăteu la pândă, ajunse lucrulú la bătaia, pricinuidu-se multe cucuiă și vinețelí. Demonstrații se retraseră

și de aci strigându mereu: „Abzug archiducele Albrecht, Tisza, Falk și Iansky!“

Pe piața universității unii juristi țin un discurs câtră mulțime. Aci s'au arsu trei esemplete din „Pester Lloyd“, în care a apărut declarația lui Falk, între strigătele: „Abzug Lloyd! Abzug Falk!“ Mulțimea se duse apoi înaintea redacției lui „Egyetertes“ strigând: „Eljen deputatul Csavolszki. De aci se duseră înaintea locuinței generalului Iansky, unde strigară și fluerară, și apoi porniră mai departe. Planul era să meargă înaintea casarmei Carol și să facă sub ferestrele casinei militare „Katzenmusik.“ Dér acesta nu s'a întâmplat, căci își schimbară drumul spre gara centrală. Acum numera mulțimea peste 1000 de persoane. O trupă de poliști călări însă le eși înainte și le închise calea. Aci ajunse lucrul éráși la bătaia. În timpul acesta, câți-va demonstrații isbutiră a merge la gară, dér generalul Iansky nu sosise din Cinci-Biserici. În cursul serii s'au mai încăerat demonstrații cu poliția în trei locuri și numai o ploaie violentă puse capăt turburărilor, pe la 11 ore. Poliția a făcut câteva arestări, dér arestații au fost éráși puși pe picior liber.

Necazurile grănițerilor și sanarea lor.

Appendice la articolul „Cauzele necazurilor noastre locale“, dela pólele Heniului.

Maiu, 1886.

(Urmare și fine.)

Sunt siliți bieții ómenii să care petró pe drumuri, să-o sfărime cu ciocanul, ca așa să-și piérdă câte o săptămână cu facerea unei movile de petró.

În contra legilor și ordinațiilor fură siliți ómenii în timpul lucrului se taiă dembul Maierului, dintre Stramba și Bărgău, Șieu și Șieutu etc., cu acesta și-au pierdut timp mult, lucrul câmpului a rămas nelucrat și prin acesta i-a apucat érna fără nutrement.

Făcuta cineva vr'unu pasu contra acestor asuprii? — Ba.

Pentru a pune corónă la tóte, Banffy a fost numit comisar peste fondurile grănițeresci. Elu calcă în picioare tóte instituțiile, inființază posturi după capriciul său și ordonă a se plăti din fonduri; a adus unu esecutor (controlor) străin pentru censurarea rațiunilor, pe care ilu plătesce fórte scumpu a conta fondurilor, a delaturat comitetul administrativ grănițerescu, din comisiune a scos pe cine a voit și a denumit pe cine a voit fără a asculta comitetul ca foru competent, desconsideră instrumentul fundațional înțarit de Majestate și regim, sérăcesce fondurile prin denumirea de ampoiați netrebuincioși, prin luarea de edificii (scóla din Prundu, edificiul poștei din Náséudú etc.) c'unu cuvânt comite totu cei dictéză sburdalnică minte și antipatiă.

Pentru încetarea acestor abuzuri asemenea nu s'a făcutu nimica.

Vrëndu a descrie tóte nedreptățile și fărădelegile ce le comite Banffy n'amú mai puté sférși.

Va întreba cineva, că cine este cauza de nu s'au făcutu toți pașii legalii pentru încetarea atătoru nelegiurii? — Răspundú și eu cu corespondentul — inteligența, adecă cărturarii nostri.

Era datoría lorú a se aduné, a se sfátui și a întreprinde toți pașii spre stárpirea réului, căci poporul consciu totdeuna e gata a-i urma.

Toți au fost și sunt în tăcere și nepăsare, séu celú multú s'au ocupat numai cu lucruri, pe cari le amintesc corespondentul.

Când s'au pornit relele, vânătoarea și persecuțiile în contra noastră, în specialu procesele, poporul grănițeru s'a adunat, consciu de sine, s'a consultat se-

rios și a ales comisiune și advocați, și pe aceștia i-a plenipotențiat, ca nu numai în procese, ci în tóte cauzele grănițeresci să întreprindă toți pașii necesari legalii. —

Alu acestora este deci obligământul a iniția toți pașii, decă au primit plenipotență.

Mi se va observa póte că nu au informații. La acesta răspundú, că avocatul este în dreptu a convoca pe clienți și a cere informații dela dênșii de atâtea ori, de câte ori află de lipsă.

Se va observa póte și aceea, că spre îndeplinirea lucrurilor trebuiesc spese. La acesta răspundú: că avocatul are dreptu a cere anticipații, a cere lichidarea espenselor, ér de altă parte este dator a arăta clientului pericolul, modul delaturării lui, alu lumina că spre alu puté delatura trebuiesc spese; pentru decă clientului tóte aceste i s'au făcutu cunoscute, și dênșul cu tóte astea nu urméză după sfatul apărătorului atunci numai sieși are de a-și imputa.

Mé va întreba cineva, că totuși ce este de făcutu pentru delaturarea relelor? — Imi esprimú deci modesta mea părere:

1. Este a se adresa la însuși Bánffy cu scrisori, deputatiuni, apoi prin interpelări în comisiunea administrativă și în adunarea municipală, alu clarifica și a stărui să observe legea și să retragă ordinele, cari causéză réu și miseriă, — eventualu contra orú cărui pasu nelegalu și abusu alu lui se se facă representații. Decă acesta nu ar ajuta:

2. Să se facă pașii necesari la ministrul de resortu, eventualu la ministrul președinte. Decă asta ar fi fără folos:

3. Să se facă asemenea pași la consiliul de ministri. Decă și asta nu ar ajuta;

4. Să se adreseze plângerii contra purtării ministrilor la dietă chiar. Și decă nici asta n'ar ajuta:

5. Sunt a se asterne tóte plângerile la înaltul tron.

Toți acești pași trebuie întreprinși, pentru că deoparte cu câtu nu se face nimica și nu se dá semn de viață și suferință, cu atâtea Banffy devine mai obrascnic, ér de altă parte cei dela regim se aibă sciința exactă de suferințele noastre locale.

Este óra a 11-a, tóte aceste sunt în grabă de făcutu, decă cei chiamați din sinul inteligenței nu voiesc să-i blasteme posteritatea, să-i judece lumea și să croiescă pagina cea négră din istoria acestui ținut.

Mé adresezú deci — deși în ora 11-a — câtră tótă inteligența grănițerescă și o rog din adênul inimii să delature tóte particularitățile și frecările, să lucre din răpuleri — decă nu pentru tofala delaturare, celú puțin pentru împușinarea numărului necazurilor noastre locale.

Unu obșitaru.

SCRILE ȚILEI.

Din Câmpia ni se raportéză, că esamenale elevilor dela scólele populare confesionale române gr. cat. din protopopiatul Cojocnei au arătat unu progresu peste așteptare îmbucurător. D-lu protopop alu Cojocnei, Ioanú Hossu, nu găsea destule cuvinte pentru a-și exprima mulțămirea sa, vedéndu zelul și progresul admirabil alu învățătorilor, între cari mai vértosú s'a distinsu, d. Alexandru Trenca, învățător în Jucul superior. „Acéstă comună și încă câteva din jurul ei, adaugé celú ce ne scrie, ni-au dovedit, câtu de multú face pacea și buna înțelegere, când este vorba de ina-

intarea unui popor. Căci de când aceste comune au trecut sub blanda și înțeleptă ocărmuire a d-lui protopop Ioanú Hossu, certele au încetat, intrigile au dispărut; nu se mai propagă pisma și nu se mai consumă timpul și averile ómenilor nostri prin coruperi și procese réutăcioase, ci în pace și liniște își continuă fiă-care activitatea sa spre binele și înflorirea poporului. Onóre celorú ce lucreză astfelu! — N...

—x—

Erí, precum amú anunțatú, s'a judecatu procesul „Juniloru“ pentru pantlicele ce le-au purtatú la Pásci. Au fostu toți condamnați la câte 2 zile arestú și 10 fl. amendă, eventualu trei zile arestú. Acusații au însinuatú recursu. Máne vomú aduce aménunte.

—x—

Archiducele Albrecht s'a întorsu din provinciile ocupate la Viena. În drumul său a fostu primitu pretutindenea sərbătorește. În Agramú a declaratú primarului, că în curéndu va cerceta éráși Agramul.

—x—

Ministrul de agricultură, industriă și comerțu a datú comunei Lăpușulú românú, comitatul Solnoc-Dobéca, permisiunea, să țină tégurii de țéră în fiecare an în Sâmbăta primă a lunilor Fevruarie, Aprilie, Iunie, Augustú și în prima Sâmbăta după 1 Decemvrie.

—x—

Ni se scriu următoarele: „La stațiunea călei ferate din comuna Sinterégú (Somkerék), comitatul Solnoc-Dobéca, funcționéză unu Evreu cu numele Korány Izsa, care nici o vorbă românescă nu pricepe. Din astă causă locuitorii români dimprejur, cari voiesc a călători pe calea ferată suferú grozavú, căci cu d-lu „fönök“ nu se potú înțelege. Iată ce s'a întâmplatú la 1 Iuniu a. c.: O femeia a cerutú sé i dea unu biletu de clasa a III-a, dér elú din nesciința limbei, i-a datú doué de clasa IV cu tóte că călătórea i-a spusú curatú, că nu-i trebuie doué, ci numai unul; dér „Fönök“-ulú nostru a datú din mánú și din capú că nu pricepe ce-i spune femeia și inchiéndu feréstra s'a dusú, rămânéndu biata femeia cu améndoué biletele în mánă. Cu lacrimi în ochi și bolnavă cum era, fú silită fără voiă a călători pe clasa a IV luándu „Fönök“-ulú dela dênșu 1 fl. 26 în locu de 63 cr.

Acestú modelu de șefú, când femeia i-a amintitú în limba română că merge până la Gherla, s'a miratú și iritatú a întrebat-o, că ce-i aceea Gherla, până ce i-a spusú unulú ce a datú peste conversația lorú, că aceea e „Szamosujvár“. Éta că orú unde ne 'ntórcemú numai peste neajunsuri dămú cu dușmanii némului românescu. Dumneđu numai sé le résplătescă“. — Im.

—x—

Subcomitetulú despărțémantului XX alu „Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului românú“ din Blașiu va da o petrecere de véră, Luní în 14 Iuniu a. c. st. n. la 2 óre post-meridiane în Veza, în grădina lui Dumitru Comșia. Prețul de intrare: de persoană 1 fl. de familiă 2 fl. Venitulú destinatú fiindú în favorulú Asociațiunei, suprasolvirile se vorú chita cu mulțamită pe calea publicității.

—x—

Comuna Bata din comitatul Tolna a fostu prefăcută în ruine. Peste 300 de case au arsu și mai multú ómenii au peritú în flacări.

—x—

Cu ferbeliștii nu glumescú autoritățile. În Pesta îi urmărescu cumplitú și 'i pedepsescú fórte aspru, atátu pe cei ce jócă, câtú și pe cei ce permitú sé se jóce ferbélulú în localurile lorú.

FOILETONU.

Călătoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

„Felú de felú de lucruri“, scrie Stanley, „se potú întâmpla, care sé ne împedece în esecutarea planulú nostru și sé facă, ca sé nu putemú ajunge la scopulú ce ni l'amú ficsatú. Fómotea, bólele, atacurile sélbaticilorú ne potú nimici, séu multele greutăți, ce le vomú întâmpina, ne vorú înspăiménta și ne vorú face, ca sé ne întórcemú înapoi. Cu tóte acestea pieptulú nostru este plinú de speranțe; problema noastră este mărétă și atrăgátóre. Decí cu ajutorulú lui D-deu vomú porni; întâmplé-se, cum va voi elú!“

În 6 Noembre călătorii nostri și ajunseră la uriașa și temuta pădure, ce se estinde de améndoué părțile ríului Lualaba. Numele acestei păduri este Mitamba. Întrándu într'énsa, picăturii mari de rouă începură a căde de pe foile arborilorú seculari și ale plantelorú acățătore, și a le uda vestmintele. De-asupra capetelorú curagiosilorú drumeți era întinsu unu copeřișu de frunze câtú se póte de desú, prin care nu putea pătrunde nici o rađă de lumină. Lutulú de pe poteci era muiatú de umeđélă și astfelu la fiecare pasú țșinea noroiulú într'o parte și într'alta. Poteca era

mărginită de ambele părți de unu zidú verde, de șese metri înălțime, alcătuitú de tufe și de plante acățătore. „Orí și ce petecú de locú câtú de micú era acoperitú cu felú de felú de ferigi, trestii, plante din familia orchideelorú, viță sélbatică, mimose, tufe de salcámú, tamarinți, liane și diferite soiuri de palmi.“ Nu arareori călătorii nostri trebuiau să-și facă locú prin acestú tufișu nespusu de desú și sé sară peste gropi adêneci, pline cu apă și cu noroiú. De unu marșu regulatú nu putea sé fiă vorba, de óre-ce aprópe la fiecare pasú ei trebuiau sé se plece, sé se tărăscă, sé se apuce de ramurile tufelorú, sé sară și sé se ferescă.“

Stanley se bucura, că cu tóte aceste piedeci și greutăți ómenii séi nu se lásau unii de alții, ci mergeau la olaltă. După trei zile de drumú însă acesta nu mai fú cu puțință. Călătorii nostri începură a se risipi, și fiecare căuta sé pătrundă înainte, după cum îi venia mai bine la socotélă.

Mai greu o duceau aceia, cari aveau sé pórté povarile și cu deosebire cei însărcinați cu transportulú luntrei „Lady Alice.“ Mulți dintre ei își arétau pe față suferințele lorú și cu tóte acestea greutățile de abia se începuseră.

În 10 ajunseră călătorii nostri în țera Uregga. Necazurile se înmulțiau din zi în zi. Aceia cari duceau luntrea, cereau, ca Stanley séu sé se întórcă

înapoi, séu sé-í dea focú. Chiar Tippu-Tib și Arabii séi, dela cari atérna așa de multú rezultatulú călătoriei, începură a murmura. În sférșitú din cauza aerulú înăbușitorú de pădure mulți dintre ómenii călătorului nostru începură a se bolnăvi.

Unu lucru fórte neplăcutú pentru Stanley și pentru Frank era, că papucii lorú se rupeau grozavú pe acele drumuri noroióse. Ei încălțaseră acuma cele din urmă doué párechii, ce mai rămăseseră. Ce aveau sé facă, după ce i vorú fi stricatú și pe aceștia?

Ómenii călătorului nostru își perdeau curagiulú, vedéndu cu ochii. În adevérú și era unu lucru grozavú drumulú prin codri aceia urași, cu aerulú lorú înecaciosú, cu viperele și nepárcile lorú, cu șimpanșii și paviani, cari țipau, deți luau auđulú, cu miliardele lorú de gândaci și furnici de tóte soiurile și de tótă mărimea, cu miriopađii séi lungi de câte 15 centimetri, etc.

În 15 Noembre Tippu-Tib și cu cei mai de frunte dintre Arabii ilu rugarú pe Stanley, sé-í deslege de contractulú încheiatú și sé-í lase sé se întórcă înapoi. Stanley se înspăiméntă... Atâtea avea sé fiă tótă călătoria?... Elú își puse tótă puterea sa oratorică, că sé'lú înduplece pe conducătorulú arabú, sé-și schimbe párerile și sé se țină de hotărírile cuprinse în învoiala dela Tubanda.

Luni în 14 Iunie 1886 st. n. a 2-a și de Rusali, voră arangia scolarii români gr. cath. dela școala populară din Bistrița, prin învățătorul lor, un „Maialu” în pădurea numită la „Sore”, er decă timpul nu ar fi favoritor se va amana pe cea mai de aproape Duminecă. Inceputul la 9 ore antemeridiane. Programa va fi următoarea: Pornirea în ordine a scolarilor, acompaniați de muzică, cătră pădure; jocul scolarilor; cântări naționale; perorațiunile din partea scolarilor. În pauză se vor produce jocurile istorice „Romanul și Călușarul” din partea a 13 tineri îmbrăcați în costume naționale. Contribuiri mărinimoase se vor primi cu mulțumită și se vor chita pe cale diaristică prin comitetul aranjator.

—x—

Brutarul Moritz Fleischmann din Lipova, care și-a omorât soția acum doi ani, a fost condamnat de tribunalul din Timișoara la moarte prin spânzurare. Tabla r. a întărit sentința.

—x—

Prințul Alexandru al Bulgariei a sosit în București și va fi câteva zile oșpele regelui Carol.

—x—

D-șora Elena Teodorini a hotărât, ca sumele de bani, ce le are la diferite casse de bancă din străinătate, să le afecteze la cumpărarea unei moșii în România.

Din necazurile poporului român.

Din Câmpia, Mai 1886.

Ți se ridică părul în cap de atâtea persecuțiuni, câte are a îndura și la câte e spus sormanul poporului român din partea organelor stăpânirii. Poporul însă suferă și suferințele lui nu mai au capăt.

„Cine dăce că mi-e bine, mute-și casa lângă mine și vedă câtă mi-e de bine,” horesce Românul când e apăsător de sorte. Și într-adevăr, numai atunci îi poți cunoaște necazurile, numai atunci veți cătu de tare apasă pe umerii lui de bronz sarcinile impuse de cătră neîndurata ocărmuire, decă te afli cu inima și sufletul în mijlocul multă cercatului popor român. Câte dări, câte aruncări trebuie să plătescă, pe căți parde-veară trebuie să-i susțină din crunta sa sudore, ca apoi totă acei neîndurați să-l persecute fără milă.

Încă prin Fauru a. c. într-o comună situată în cercul Mociului un Armănu voia se deschidă boltă, adecă se vândă pânzetură, bumbac, arnici și altele neapărat de lipsă pentru Româna dela sate. Spre scopul acesta era nevoia de licență dela jurisdicțiunea respectivă, și ca aceea să o pătă dobândi, era necesar un document subscris de antistia comunală. Antistia comunală — purcedând din acelu punct de vedere, că decă vor fi doi vândători de „ciguri-miguri” în comună, locuitorii ei, car și așa se află îndepărtați de oraș și țerguri, vor pute căpeta marfa cu un preț mai moderat, decătu atunci, când e numai unul, — subscris recerutul document și Armănul dobândesce licența, numită pe limba lui Árpád „Ipar.” Dér ce să veți? Jidanul arăndaș de regalie, care și el ține boltă, și care în anul trecut alungă din comună chiar și pe un frate perciunat al său, din causă că vânduse marfa cu un preț ceva mai moderat decătu el, vedându-se scurtat în veniturile gheșefului său și prevădându că pe viitor gheșeful nu va merge așa de minune bine, îl prind frigurile de necaz, mișcă tôte petrile, denunță pe antistia comunală că ar fi subscris un document fals și așa Armănul îi oprită de a mai vinde, er antistia fu dată pe mâna judecătoriei regesci de cerc.

„De ce să umblăm cu doi bani în trei pungi”, răspuse Tippu-Tib. „Oră ce-ai dăce d-ta, după cum călătorim noi, aceste 60 stații vor ține mai mult de un an, și pentru reîntorcere ne va trebui totă atâtea vreme. Eu n'am mai umblat nici odată prin această pădure și nu mi-ar fi trecut odată cu capul prin minte, că pôte fi pe lume un ținut așa de blăstemat. Aerul de aici este nesuferit; imi omoră toți omenii. Ți va omori și pe-ai d-tale, decă vei merge mai departe. Nu bag de sémă, că nemulțumirea lor crește din zi în zi?... Țera acesta nu e făcută pentru a călători prinținsa. Ea este menită numai pentru nise mize de păgân, pentru maimuțe și pentru alte animale sălbatică. Noi nu te putem însoți mai departe!”

„Toți Arabii își vor bate joc de Tippu-Tib, când vor auzi, că și-a călătat astfel cuvântul,” dăse călătorul nostru, pe care vorbele conducătorului arabu îl puseră pe gânduri.

„Ce este cu puțință un om, voi face”, răspuse Tippu; „ce nu este cu puțință, nu mi se pôte cere.”

„Să trecem pe celălaltă țermă al riuului, care nu mi se pare așa de sălbatic, și să continuăm călătoria noastră”, propuse Stanley, și astfel îl luă cu vorba pe Arabu, până când declară, că-lu va mai însoți pe drumetului nostru cale de 20 stații, dându-i-se o răsplătă deosebită de 2600 dolari.

Urmarea fu că antistia comunală fu citată pe ziua de 3 Mai la tribunalul din Mociu să-și dea sémă de ceea ce a făcut.

Subjudele r. din Mociu, Kovacs, deși puțin pricepe din limba poporului, se sbuciuma ca să ne pătă invinovăți, și-și da tótă silința ca să afle vr'o vină, ia un protocol cătu o și de veră, se face foc, amenință cu închisore, numesce pe bietul Român din a căru sudore trăiesce „marha” și „szamar” și vedându că nu pôte eși la nimic își spală mânil, că nu află nici o vină, dér pentru că așa trebuie se fiă, ne dă totuși pe mâna Jidovului. Fără a încheia protocolul, și fără a fi subscris, spune diurnistului, carele e Român, sentința și-lu provocă să o enuncie în limba noastră. Atunci diurnistul enuncă următoarele: „Măria sa s'a îndurat și ve iertă, dér pe viitor să nu mai subscieți asemenea documente.” Un membru al antistiei intră însă decă deorece nu suntem vinovați, acela ce ne-a acusat pe nedreptul ar fi dator să ne plătescă diurna cuvenită pentru pierderea timpului și fatigii și intră totodată decă cine e acuatorul; răspunsul din partea „Măriei Sale” fu: „legea.”

Așa dér legea ne-a acusat, „Măria sa” ne-a er-tat, de unde se pôte face conclusiunea, că „Măria sa” e mai pe sus decătu legea, așa dér „Măria sa”, omițându legea, a lucrat fără de lege. Are drept Românul când dăce: „legea e cum o faci omenii,” și altă versiune: „legea e cu nasu de cêră, încătră o succesi, într'acolo se întorce,” și alte multe dăceri și proverbe luate din pățaniile de tôte zilele.

Așa dér locuitorii acestei comune au de a cumpăra totă ce-i neapărat de lipsă dela Jidanul arăndaș de vinarsu, boltașu, măcelaru, traficant etc., până și lumina cu care, lipită de degetele mânei drepte, trebuie se trecă omul din această vale a plângerei și încă cu un preț îndoit, ca să nu dăce întreit.

Nu-i destul că trebuie se solvim dări peste dări și aruncări peste aruncări, pentru scoterea căroră ni se trimiț esecutori totă mereu, așa cătu mai multe zile din an suntem cu esecutori decătu fără el, în urmă suntem dați pradă și lipitorilor satelor.

St. P. ....

Teatru în Reghinu. În 11 Mai a. c. inteligința română din Reghinu și juru a dat o reprezentațiune teatrală împreunată cu danț în Reghinu, la care a luat parte un public numeros, cea mai mare parte dintre străini, dér cu toții au fost prea deplin satisfăcuți și încantați de produțiunea cea minunată, de gestulațiunile, de cântecele și de portul cel frumos al persónelor, ce au jucat piesele teatrale, fiind cu toții îmbrăcați în costume naționale românesci.

Cu astă ocaziune s'au jucat piesele teatrale de V. Alecsandri: „Rămășagul” și „Cinel-Cinel” cu atâtea istețime și așa de frumos, încătu aș fi dorit ca în continuu să ascult și să nu se mai înescă; nu cred că va fi unu dintre publicul ascultător, care se fi făcut cea mai mică critică și care să nu fi eșit prea deplin satisfăcut și mulțumit; chiar și străinii s'au exprimat cătu se pôte de bine și în continuu întrebau, că ore când mai joca Românii teatru. Decă pot dăce că inceputul a avut succes în tótă privința. Înainte numai, la o parte invidia și despăcherile între noi Românii, căci numai așa putem și noi în părțile acestea ca cu timpul să avem reuniuni și societăți, prin care să înainteze Românii și de pe aici, și să nu-și dea florenășii adunați de pe spatele Românului pe la „Kulturgylet”-ul din Clusiu.

Inteligința română din juru cu astă ocaziune a luat parte în număr neînsemnat, — pôte pentru timpul de érnă în luna lui Mai, ce a fost pe aici.

Nu pot să trec cu vederea, ca să nu amintesc și persónele ce au jucat. Așa în „Rămășagul” a pro-

Stanley se miră, când vedu într'unul din satele, pe lângă care trecu cu omenii săi, mai mulți sălbatici, ocupându-se cu fărâria. Ei lucrau acest meșteșug cu destulă dibăciă, și făceau cuțite și lănci, cari se puteau întrebuița, cum se cade.

Cu cătu pătrundeau mai departe călătorii noștri, cu atătu indigenii se vedeau, că suntu mai necultivați. În 17 Noembrie ei ajunseră la satul Kampunzu din Uregga, care era împodobit într'unu mod neobișnuit. Juru împrejurul acestui sat erau două șiruri de scăfăli băgate puțin în ipământ și îngălbenite de sore, de vânturi și de plo. Stanley dete cu socotela, că scăfăliile acestea suntu de om. Elu îi întrebă pe Arabi, că ce socotescu ei despre numeroasele căpățini dimprejurul satului, acestia însă răspuseră, că de bună sémă trebuie, că suntu „scăfăli de soko”, adecă de șimpanși.

Neîndestulindu-se călătorul nostru cu acest răspuns, chemă la sine pe mai marele satului și-lu întrebă și pe el. Negrul afirmă, ceea ce dăseseră Arabii. Soko, dăse el, e ca un copil de mare, umblă cu capul în sus ca omul și face un șgomot în pădure, de te ngrozesce. El mănâncă banalele sătenilor și de aceea acestia caută să-i omore, și apoi se ospătează cu carnea lor. (Va urma).

dusă cea mai bună impresiune asupra publicului cu deosebire d-șora Alexandrina Schiopulu printr'unu cântec așa de bine predat, încătu dela publicul delectat curgeau în continuu buchete de flori și aplause neîntrerupte, apoi d-na Ceusanu și d-na Sandru éra și așa de bine și-au jucat rolele, încătu publicul a fost pre deplin satisfăcut și mulțumit; asemenea s'au produs și ceilăți!

În „Cinel-Cinel,” când s'a ridicat cortina aplausele au și început vedându-se o mulțime de țerani cu greble și furci cântându, apoi au intrat damele tôte în costume naționale cele mai frumoșe, fie-care și-a jucat rola cătu se pôte de bine, dér cu deosebire amintesc aici pe d-na Sabina Todea, care érași printr'unu cântec așa de frumos cântat a secerat din partea publicului aplausele cele mai multe și buchetele de flori curgeau în continuu.

După finirea teatrului s'a început danțul, la care au participat tôte familiile cele mai de frunte și dintre străini și a ținut până dimineța la 5 ore, când deodată s'a golit sala și s'a depărtat fie-care pe acasă pre deplin satisfăcut.

Venitul a fost destinat pentru bisericile române gr. cat. și gr. or. din Reghinu, care s'a și dat la locurile competente.

Înainte de a fini această corespondință imi țenut de datorință a aminti și pe d-lu avocat Dr. Absolut Todea, care de când a venit în părțile acestea a luat sub scutul d-sale tôte cauzele și întreprinderile Românilor pentru înaintare, așa și cu astă ocaziune a conlucrat mult pentru reușita reprezentațiunii teatrale împreunată cu danț și cred că și mai departe vom fi mulțumiți cu acest demn bărbat ce ni-l'a adus bunul Dumneșeu în mijlocul nostru.

Unu participantu.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

PESTA, 7 Iunie. — Eri, Duminecă séra, au fost noue demonstrațiuni. Numărul studenților se înmulțise prin cete de lucrători. Au fost mai mulți raniți în încăierarea cu poliția. Unu lucrător, care fusese străpuns cu baioneta mură pe drum cătră spitalu. S'au făcut 31 de arestări.

CINCI-BISERICI, 7 Iunie. — Generalul Jansky a plecat direct la Viena. După cum se anunță din mai multe părți, Jansky își începe concediul său de trei luni.

BUDAPESTA, 8 Iunie. Demonstrațiunile pe strade s'au repetit, éri deși într'unu mod mai puțin serios. Unu număr mare de studenți și de lucrători porniră pe strada Hatvan ca să facă poliției „Katzenmusik”. Mulțimea se duse apoi înaintea teatrului național strigându și chiuind continuu. Abia cătră meșul nopții se împrăștiară demonstrații.

MÜNCHEN, 8 Iunie. — Unu manifest alu prințului Luitpold cătră curțile europene, în care arată că ia asupra regența Bavariei, e gata să se espedieze.

BUCUREȘTI, 8 Iunie. — Tractatul de comerț între România și Elveția s'a încheiat.

Invitare. Despărțământul alu 17-lea alu „Asociațiunei transilvane” pentru literatura română și cultura poporului român, va ține adunarea sa generală de éști timp la Hodacu în 14 Iunie c. s. n. înainte de am. la 11 ore, la care se invită toți membrii din acest ținut precum și alți iubitori de prosperare.

Dela direcțiunea despărțământului alu 17-lea.

Reghinu, la 4 Iunie 1886.

Patr. Barbu,
directoru.

Dr. Absolut Todea,
actuaru.

DIVERSE.

NECROLOG. — În 5 l. c. a reposat, în anul alu 38 alu etății și alu 23-lea alu fericitei sale căsătorii, d-na Frida Gencsy nasc. Kramer, soția d-lui Stefanu Gencsy, inspectorul regesc de dare din Brașov. Reposata a lăsat în doliu o familiă numeroasă. Înmemorințarea i s'a făcut ier, în 7 l. c., la care a luat parte un public numeros.

Fiă-țerina ușoră!

Loteria Ateneului.

Numerile câștigătoare suntu:

No. 481,431 a câștigat 75,000 fr.
No. 139,408 a câștigat 20,000 fr.
No. 135,628 a câștigat 10,000 fr.
No. 126,535 a câștigat 5,000 fr.
5 loturi a 1000 fr.:
333,267. — 404,365 — 122,067. — 067,113. — 085,171.

50 loturi a 100 fr.:
023,016. — 491,908. — 097,142. — 308,317. — 005,193. — 062,554. — 254,536. — 392,789. — 401,486. — 332,729. — 304,272. — 056,380. — 056,549. — 437,746. — 364,788. — 239,784. — 129,282. — 208,330. — 130,187. — 086,483. — 434,666. — 245,066. — 339,881. — 347,897. — 346,492. — 080,847. — 145,873. — 232,308. — 363,489. — 319,245. — 293,199. — 224,894. — 258,292. — 352,267. — 454,865. — 285,098. — 341,198. — 197,035. — 471,767. — 299,864. — 252,292. — 027,009. — 063,893. — 349,782. — 102,643. — 412,254. — 457,867. — 097,305. — 082,333. — 206,876.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

2 din Iunie st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	106.30	Bonuri croato-slavone	99.75
Rentă de hârtie 5%	95.20	Despăgubire p. dijma de vin	99.75
Imprumutul căilor ferate ungare	154.50	Imprumutul cu premiu ung.	119.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	100.70	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	124.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	128.75	Renta de hârtie austriacă	85.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	119.50	Renta de arg. austr.	85.80
Bonuri rurale ungare	105.20	Renta de aur austr.	116.90
Bonuri cu cl. de sortare	105.30	Acțiunile din 1860	139.40
Bonuri rurale Banat-Timiș	105.20	Acțiunile băncii austro-ungare	882.00
Bonuri cu cl. de sortare	105.20	Act. băncii de credit ung.	289.50
Bonuri rurale transilvane	105.20	Act. băncii de credit austr.	282.25
		Argintul — Galbin	—
		Impărătesc	5.94
		Napoleon-d'ori	10.01
		Mărci 100 imp. germ.	61.95
		Londra 10 Livres sterline	126.35

Bursa de București.

Cota oficială dela 24 Mai st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93—	94—
Renta rom. amort. (5%)	95—	96—
» convert. (6%)	86 ¹ / ₂	87 ¹ / ₂
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» » (5%)	87 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂
» » urban (7%)	101—	102—
» » (6%)	93—	94—
» » (5%)	83 ¹ / ₂	84 ¹ / ₂
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
» » Națională	—	—
Aură contra bilete de bancă	14—	15—
Bancnote austriace contra aur.	2.01—	2.02

Cursul pieței Brașov

din 6 Iunie st. n. 1886.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românești	8.65	8.67
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.98	10.02
Lire turcesci	11.27	11.30
Imperiali	10.26	10.29
Galbeni	5.90	5.94
Scrisurile fonc. » Albina «	100.—	101.—
Ruble Rusesci	123.—	124.—
Discontul	7—10 %	pe an.

Atelier fotografic nou.

Subsemnatul încunoscinteză pe Onor. public că a deschis un

Nou atelier fotografic

in Strada Căldărarilor Nr. 504.

unde se voru executa totu felul de fotografii in modul cel mai nou artistic, cu prețurile cele mai eftine, și se roga pentru binevoitorul sprijin prin o catu mai numeroasa clientela.

Cu deosebita stimă

Michael Knapp.

Comandele din afara se voru executa cu cea mai mare punctualitate.

Grand Magazin de mode și confecțiuni pentru dame

Kovácsnai & Keresztesi

Brașov (Piața mare)

Recomandă dăpăsitul lor din nou și forte bogat asortat cu materii moderne pentru rochiile de dame precum: *Satin Lyon-, Faille-, Mervilier, Catifele, Beige de lână, (Noutate), Etamine, Creppé-Loden și Cachemire negre*, precum și in toate colorile moderne.

Asemenea *Creton de spălatu, Satin și Fail* cu cele mai noue și frumoase deseneuri.

Chiffon, Chirting și pânză in toate lățimile veritabile din fabrica lui *Benedict Schroll*.

Umbreufe și umbrele in forte bogat asortimentu. *Mănuși de piele, de mătase și de ață* in toate colorile potrivite rochiiloror.

Mare alegere in *Dantele și perdele* din *Jutta* cu deseneurile cele mai noue. Asemenea *Cuverturi* pentru *patură și mese*, precum și totu felul de *covore* cu prețurile cele mai eftine.

Se primescu comande pentru confecționarea de *rochi de miresă, rochi* pentru *promenadă și casă*, precum și *Mantale* pentru *plouă, Mantile și mantilets* după fasonul cel mai nou.

Comandele din afara se voru executa cu cea mai mare punctualitate.

Mersul trenurilor

pe linia **Predeal-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	
Bucuresci	—	—	7.45	—	Viena	—	—	—	—	—							
Predeal	—	—	12.50	—	Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00	Teiuș	11.09	—	3.56	Viena	11.00	
Timiș	—	—	1.09	—	Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40	Vințulu de jostu	12.20	—	4.53	Budapesta	8.05	
Brașov	—	—	1.40	—	P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31	Șibotia	12.52	—	5.19	Szolnok	11.02	
Feldióra	6.22	—	2.27	—	Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—	Orăștia	1.19	—	5.41	Arad	11.12	
Apatia	7.01	—	2.55	—	Várad-Velenceze	—	—	9.45	2.00	—	Simeria (Piski)	1.48	—	6.08	Glogovațu	4.13	
Agostonfalva	7.33	—	3.38	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—	Deva	2.35	—	6.39	Gyorok	4.38	
Homorod	8.01	—	4.17	—	Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—	Branicica	3.04	—	7.04	Paulișu	4.51	
Hașfaleu	8.45	—	4.47	—	Rév	—	7.42	11.36	3.18	—	Ilia	3.36	—	7.29	Radna-Lipova	5.10	
Sighișora	10.10	—	5.42	—	Bratca	—	—	12.10	3.41	—	Gurasada	3.50	—	7.41	Conopu	5.38	
Elisabetopole	10.29	—	7.37	—	Bucia	—	—	12.43	4.01	—	Zam	4.25	—	8.12	Bérvova	5.57	
Mediașu	10.39	—	8.01	—	Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—	Soborșin	5.09	—	8.49	Soborșin	6.42	
Copsa mică	11.19	—	8.21	—	Huedin	—	9.01	2.56	5.08	—	Bérvova	5.56	—	9.29	Zam	7.14	
Micăsasa	11.54	—	9.05	—	Stana	—	—	3.29	5.27	—	Conopu	6.18	—	9.49	Gurasada	7.43	
Blașu	11.54	—	9.43	—	Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—	Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23	Ilia	8.01	
Crăciunelă	12.12	—	10.02	—	Ghirbău	—	—	4.18	6.02	—	Paulișu	7.12	6.30	10.37	Branicica	8.21	
Teiuș	12.56	—	10.30	—	Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—	Gyorok	7.27	6.47	10.52	Deva	8.47	
Aiud	1.30	—	10.50	—	Clușu	10.01	—	5.05	6.43	—	Glogovațu	7.56	7.17	11.18	Simeria (Piski)	9.05	
Vințulu de sustu	1.45	—	11.29	—	Apahida	10.26	—	—	7.03	—	Arad	8.10	7.32	11.32	Orăștia	10.10	
Uióra	1.45	—	11.47	—	Ghiriș	10.52	—	—	7.26	—	Szolnok	2.39	—	4.53	Șibotia	10.34	
Cucerdea	2.11	—	11.35	—	Cucerdea	12.37	—	—	8.51	—	Budapesta	3.16	—	5.10	Vințulu de jostu	11.04	
Ghiriș	2.55	—	1.04	—	Uióra	1.36	—	—	9.31	—	Viena	6.50	—	8.16	Alba-Iulia	11.19	
Apahida	3.17	—	1.30	—	Vințulu de sustu	1.48	—	—	9.43	—	Teiuș	—	—	6.05	Teiuș	12.05	
Clușu	3.24	—	1.39	—	Aiud	1.57	—	—	9.51	—							
Cucerdea	3.31	—	2.07	—	Teiuș	2.06	—	—	9.58	—							
Ghiriș	4.09	—	3.03	—	Aiud	2.46	—	—	10.24	—							
Apahida	5.36	—	5.08	—	Teiuș	3.01	—	—	10.44	—							
Clușu	5.56	—	5.35	—	Crăciunelă	3.45	—	—	11.28	—							
	6.16	—	—	8.00	Blașu	4.06	—	—	11.44	—							
	6.37	—	—	8.34	Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—							
	6.53	—	—	8.59	Copsa mică	5.05	—	—	12.36	—							
	7.08	—	—	9.34	Mediașu	—	—	—	1.22	6.01							
	7.34	—	—	10.16	Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40							
	7.55	—	—	11.04	Sighișora	—	—	—	2.34	7.20							
	8.35	—	—	12.17	Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01							
	8.53	—	—	12.47	Homorod	—	—	—	4.41	10.05							
	9.12	—	—	1.21	Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02							
	9.31	—	—	2.05	Apatia	—	—	—	6.03	11.37							
	10.06	—	—	3.08	Feldióra	—	—	—	6.35	12.14							
	10.25	—	—	3.39	Brașov	—	—	—	7.14	1.09							
	10.35	—	—	3.55	Timiș	—	—	—	—	1.50							
	10.41	—	—	4.06	Predeal	—	—	—	—	2.48							
	10.51	—	10.37	—	Bucuresci	—	—	—	—	3.23							
	10.51	—	1.45	—						4.56							
	12.37	—	5.34	8.22						9.40							
	2.58	—	10.05	10.30													
	6.00	—	10.50	—													
	—	—	6.05	—													
	3.00	8.50	6.05	—													

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grase.